OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

22.11.2021

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan kunta- ja terveysjaosto

Oikeusministeriön lausunto esityksestä eduskunnalle vuoden 2022 talousarvioesityksen (HE 146/2021 vp) täydentämisestä

Hallituksen esityksessä vuoden 2022 talousarvioesityksensä täydentämisessä ehdotetaan oikeusministeriön hallinnonalalle lisämäärärahoja yhteensä 16,6 milj. euroa talousarvioesityksen kokonaistasoon 1,02 mrd. euroon nähden. Oikeusministeriön pääluokan kokonaismäärärahatasoksi ehdotetaan täydentävän talousarvioesityksen myötä 1,04 mrd. euroa.

Tuomioistuimet ja syyttäjät

Syyteharkinnan ja tuomioistuinten käsittelyaikojen lyhentämiseksi ehdotetaan 3 milj. euron määrärahan korotusta. Tästä tuomioistuinten toimintamenoihin (25.10.03) kohdistuu 2,55 milj. euroa ja syyttäjälaitoksen toimintamenoihin (25.30.01) 450 000 euroa.

Koronaviruspandemian aiheuttamien vaikutusten kattaminen

Yksityisille oikeusavustajille maksettaviin korvauksiin (25.10.50) ehdotetaan 10 milj. euron korotusta. Menoarvion muutos aiheutuu tuomioistuimien koronaruuhkanpurun johdosta kasvaneista asiamääristä ja tämän aiheuttamista korvausmääristä.

Oikeusaputoimistojen määrärahoihin (25.10.04) esitetään 500 000 euron lisäystä. Tällä katetaan koronapandemian aikana lisääntyneen maksuttoman puhelinneuvonnan myötä vähentyneitä asiakasmaksutuloja.

Valmiuslain valmistelu

Valmiuslain uudistamisen valmisteluun ehdotetaan 300 000 euron määrärahaa (oikeusministeriön toimintamenot 25.01.01). Valmiuslaki on keskeinen osa suomalaisen kriisilainsäädännön kokonaisuutta. Valmiuslain uudistus on vaativa lainvalmistelukokonaisuus, joka koskettaa laajasti lähes kaikkia hallinnonaloja.

Hyvinvointialueiden aloitejärjestelmä

Talousarvioesityksessä ehdotetaan 250 000 euroa hyvinvointialuealoitejärjestelmän toteuttamiseen (oikeusministeriön toimintamenot 25.01.01). Hyvinvointialueella tulee olemaan mahdollisuus tehdä aloitteita alueen toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteiden tekemistä tukeva tietojärjestelmä on tarkoitus yhdistää samaan demokratiaverkkopalveluiden kokonaisuuteen, johon kuuluvat muun muassa jo kansalaisten hyvin tuntemat kansalaisaloitepalvelu ja kuntalaisaloitepalvelu. Yhdistetyn sähköisen keräysjärjestelmän toivotaan lisäävän kansalaisten tietoisuutta ja mahdollisuuksia hyödyntää hyvinvointialuealoitetta.

Oikeusrekisterikeskus ja oikeusministeriön hallinnonalan tuottavuusmäärärahat

Oikeusrekisterikeskukselle (25.01.05) esitetään 44 000 euroa hallinnollisten seuraamusmaksujen määrän kasvusta aiheutuvan lisätyön kattamiseen. Esityksessä on myös huomioitu talousarvion sisäinen siirto 1,7 milj. euroa (siirtoa valtiovarainministeriön momentilta 28.70.20), joka mahdollistaa sakkorangaistusten ja seuraamusmaksujen täytäntöönpanojärjestelmän uudistamishankkeen toteuttamisen aloittamisen vuonna 2022. Täytäntöönpanojärjestelmän toimivuus takaa valtion tulokertymän toteutumisen sakkorangaistuksista ja rangaistusluonteisten hallinnollisista maksuseuraamuksista. Uusi tietojärjestelmä ja täytäntöönpanosäädösten uudistaminen mahdollistaa täytäntöönpanoprosessien kehittämisen ja sen myötä kustannustehokkaamman ja häiriöttömän seuraamusten täytäntöönpanon sekä toiminnan nykyistä laajemman automatisoinnin.

Esitys sisältää talousarvion sisäisen 925 000 milj. euron siirron oikeusministeriön tuottavuusmäärärahamomentille 25.01.21 (siirto momentilta 28.70.20), joka mahdollistaa oikeushallinnon käyttövaltuushallinnan kehittämishankkeen toteuttamisen jatkamisen vuonna 2022. Oikeushallinnon käyttövaltuushallinnan kehittämishankkeen tavoitteena on vähentää käyttövaltuushallinnan kuormittavuutta oikeushallinnon virastoille. Kehittämisellä yhtenäistetään käyttövaltuushallintaan liittyviä henkilöstöhallinnon prosesseja ja parannetaan edellytyksiä liittää uusia toimialasidonnaisia palveluja käyttövaltuushallintaan.

Lisätiedot:
Yksikönpäällikkö, johtava asiantuntija Niina Puolusmäki p. 02951 50119 (etunimi.sukunimi@gov.fi)